

SELOPAS

ELOKUVAOHJAAJA

TIEDÄ VEROSI

Opas työn, tekijänoikeuksien ja palkintojen verotuksesta työsuhhteissa, freelancerina ja yrittäjänä

Hyvä kollega

Elokuva-alalla työn luonne ja aikataulut ovat poikkeuksellisia verrattuna moneen muuhun työhön.

Olemme laatineet tämän oppaan elokuvaohjaajan verotuksen suunnitteluun, jotta liittomme jäsenet eivät tulisi väärin verotetuiksi.

SELO⁷

ALKUSANAT

Ohjaaja myy sekä aikaansa että tekijänoikeuksiaan. Verojen ja vähennysten määrään vaikuttaa se, mikä osa ohjaajan kokonaistuloista maksetaan tekijänoikeuksista, ja onko työ tehty työsuhteessa, freelancerina tai kenties yrittäjänä. Verotuksen saaminen oikealla tasolle edellyttääkin työtapojen ja maksettujen korvausten erottelua toisistaan.

Lain näkökulmasta työtä tehdään joko yrittäjänä tai työntekijänä. Ohjaajat (kuten muutkin elokuva-alan taiteellista työtä tekevät) saattavat kuitenkin työskennellä toimeksiantosuhteessa työkorvauksella, ilman että he toimisivat yrittäjinä. Tällaista työnteen muotoa voidaan laillisesti käyttää ainoastaan yksittäisissä, lyhytkestoisissa toimeksiannoissa, eikä se siten yleensä sovellu ohjaajan työhön.

Ohjaajat työskentelevät useimmiten työsuhteisina työntekijöinä, mutta työn luonne sisältää yrittäjyyteen sopivia piirteitä. Elokuvan tai tv-sarjan ennakkosuunnitteluvaiheessa ohjaaja osallistuu teoksen kehittämiseen ja rahoituksen hankkimiseen, varsin usein nimellisellä korvauksella tai jopa korvauksetta.

Jos teos saa rahoituksen, tuloutuu jo tehty työ ohjaajalle tuotantovaiheen ohjaajasopimuksen muodossa. Mikäli rahoitus jää saamatta, jää usein ennakkosuunnitteluvaiheen palkkakin. Näin ohjaajat kantavat yrittäjyyden riskiä, työnteen muodosta riippumatta.

OHJAAJA SAATTAA työskennellä ennakkosuunnitteluvaiheen parissa

pitkiäkin aikoja ilman kunnollisia tuloja. Ideoinnista käsikirjoituksen työstämiseen ja viimein rahoituksen varmistumiseen voi kulua useita vuosia, joten aikoinaan ohjaajasopimuksen perusteella maksettava korvaus on tosiasiasa korvausta useamman vuoden työstä.

Verotuksessa palkkio kuitenkin katsotaan kuuluvaksi maksuvuoden verotukseen. Progressio saattaa siten nostaa ohjaajan verotuksen turhan korkeaksi.

Verotuksen ankaruutta voidaan lieventää verosuunnittelun keinoin. Ohjaaja voi hakea ennakkosuunnitteluvuosilta tappioiden vahvistamista, jolloin nämä vähentävät palkkion maksuvuoden verotaakkaa.

Tietyissä tilanteissa ohjaaja voi hakea tulontasausta, jolloin verotaakka niin ikään kevenee. Nämä ovat kuitenkin mahdollisuuksia, joita ohjaajan on osattava vaatia verottajalta – oma-aloitteisesti verottaja ei näitä huomioi.

TÄMÄN OPPAAN tarkoitus on kertoa olennaisimmat seikat ohjaajan verotuksesta. Tarkoitus on täyttynyt, mikäli osaat tämän oppaan ansiosta ryhtyä selvittämään omaan verotukseesi liittyviä kysymyksiä tarkemmin. Verosuunnittelu on sen verran yksilöllistä puuhaa, että suosittelen lämpimästi asiantuntijan avun käyttämistä omassa tilanteessasi.

Toivotan sinulle lukuiloa!

Suomen Elokuvaohjaajaliitto
SELO ry:n puolesta

OTM, LL Kaarina Silvennoinen
SELO ry:n toiminnanjohtaja-lakimies

SISÄLTÖ

01	TYÖN VEROTUS	5
	Palkkaa työsuhhteessa	
	Työkorvaus freelancerille	
	Laskun mukaan yrittäjälle	
	Apurahansaaja	
02	TEKIJÄNOIKEUDEN VEROTUS	22
	Oman työn tuloksena syntynyt tekijänoikeus	
	Perinnöksi saatu tai ostettu tekijänoikeus	
	Ohjaajan osakeyhtiön kautta luovutettu tekijänoikeus	
	Rojalti	
	Kopiostokorvaukset	
03	PALKINTOJEN VEROTUS	27
	Pienet palkinnot	
	Palkinnot elokuvafestivaaleilta	
04	VEROISTA TEHTÄVÄT VÄHENNYKSET HENKILÖVEROTUKSESSA	29
	Verottajan perinteisesti hyväksymät vähennykset	
	Perusteluja kaipaavat vähennykset	
05	KEINOJA SUURIEN TULOVAIHTELUIDEN TASOITTAMISEEN	34
	Tulontasaus	
	Apurahan tulontasaus	
	Tappion vahvistaminen	
06	MUISTIINPANOVELVOLLISUUS	38

Mallisopimus tekijänoikeuden luovutuksesta

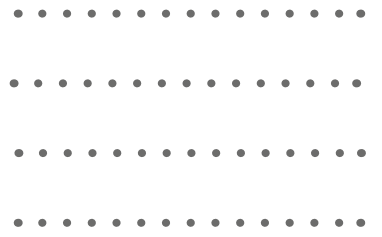
Käsitteitä

01

TYÖN VEROTUS

Verotukseen ja siitä tehtäviin vähennyksiin vaikuttaa, onko työ tehty työsuhhteessa vai yrittäjänä. Näiden työnteon muotojen väliin jää työskentely työkorvauksella, johon tässä oppaassa viitataan termillä freelancer.

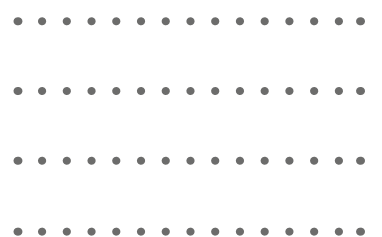
Tässä on työskentelymallien erot pähkinänkuoressa:

TYÖSUHDE

Työntekijälle maksetaan palkka, josta työnantaja pidättää ennakonpidätyksen työntekijän verokortin mukaisesti, työntekijän osuuden työeläkemaksusta (7,15-8,65 % riippuen työntekijän iästä) ja työttömyysvakuutusmaksun (1,25 %). Loppuosa palkasta on työntekijälle maksettava nettopalkka.

Palkan päälle työnantaja maksaa työntekijälle vuosiloman, tai mikäli lomaa ei ole mahdollista pitää vapaana, lomakorvauksen. Alalla yleisesti käytetty lomakorvaus on 13,5 % palkasta.

Työnantaja maksaa lisäksi omasta pussistaan työntekijän eläkemaksun (18,15 %), sairausvakuutusmaksun (1,34 %) ja työttömyysvakuutusmaksun (0,45 %). Lisäksi työnantajan tulee kustantaa työntekijöille työtapaturma- ja ammattitautivakuutus, jonka hinta vaihtelee ammattialoittain.

” Työsuhhteesta maksettu palkka kerryttää eläkettä ja sosiaaliturvaa.

YRITTÄJÄ

Yrittäjä laskuttaa työstään työkorvauksen. Kun yrittäjä on hakeutunut ennakkoperintärekisteriin, ei tilaajan tarvitse pidättää työkorvauksesta ennakonpidätystä. Mikäli yrittäjä on hakeutunut arvonlisäverovelvolliseksi, tulee tämän lisätä kulloinkin voimassa oleva arvonlisävero oman palkkionsa päälle. Tällä hetkellä arvonlisäverokanta on 24 %.

Tilaaja ei maksa palkkion lisäksi muita maksuja yrittäjän puolesta. Näin ollen yrittäjän tulee huolehtia itse verojensa maksusta, samoin kuin pakollisesta YEL-maksusta, joka määrittää yrittäjän eläkkeen ja sosiaaliturvan tason.

FREELANCER

Tilaaja maksaa työstä työkorvauksen. Mikäli freelancer ei ole ennakkoperintärekisterissä, tilaaja pidättää ennakonpidätyksen verokortin mukaisesti.

Työkorvauksesta ei tehdä ennakonpidätyksen lisäksi muita vähennyksiä, eikä tilaaja maksa muita sivukuluja.

Kuka maksaa palkkakulut?

Verojen ja sosiaaliturvaan liittyvien kulujen maksaja vaihtelee työntekomallien mukaisesti. Tämän vuoksi ensimmäisenä tuleekin selvittää, tehdäänkö työ työsuhteessa, yrittäjänä vai freelancerina.

Seuraavalla sivulla on kaavio 40-vuotiaan ohjaajan tuloista eri työntekomallien mukaisesti, kun hän on sopinut 40.000 € palkkiosta. Ennakonpidätysprosentti on 30.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TYÖN KORVAUS | ERI TYÖNTEKOMALLIT

Palkkio 40.000 €, ennakonpidätysprosentti 30

	TYÖSUHDE	FREELANCER	YRITTÄJÄ
SOVITTU PALKKIO	40.000 € + lomakorvaus 5.400 €	40.000 €	40.000 € + alv. 24 %
TEKIJÄN OSUUS PIDÄTYKSISTÄ	Ennakonpidätys 13.620,00 € TyEL 3.246,10 € Työttömyysvak. 567,50 €	13.620,00 €	–
TUOTTAJAN OSUUS PIDÄTYKSISTÄ	TyEL 8.240,10 € Sairausvak. 608,36 € Työttömyysvak. 204,30 €	–	–
KÄTEEN TEKIJÄLLE	27.966,40 €	26.380,00 €	40.000 € yrittäjä vastuussa veroista ja YEL-maksusta
KULU TUOTTAJALLE	54.452,76 €	40.000 €	40.000 € + alv. 24 %
MUUTA	– eläke kertyy – mahdollisuus ansiosidonnaiseen päivärahaan – työsuhdeturva	– ei kerrytä eläkettä – ei mahdollisuutta ansiosidonnaiseen päivärahaan	– eläke ja sosiaaliturva pakollisen YEL:n mukaan – mahdollisuus ansiosidonnaiseen päivärahaan

Palkkaa työsuhteessa

TYÖSUHTEEN TUNNUSMERKISTÖ

Työsuhteen syntyminen ei ole sopimuksenvarainen asia. Toisin sanottuna, vaikka sopimusta ei olisi lainkaan, tai se olisi muodollisesti laadittu toimeksiantosopimuksena, katsotaan työ tehdyksi työsuhteessa jos

työntekijä tai työntekijät yhdessä työkontana sitoutuvat sopimuksella HENKILÖKOHTAISESTI tekemään työtä TYÖNANTAJAN LUKUUN tämän JOHDON JA VALVONNAN ALAISENA palkkaa tai muuta VASTIKETTA VASTAAN.

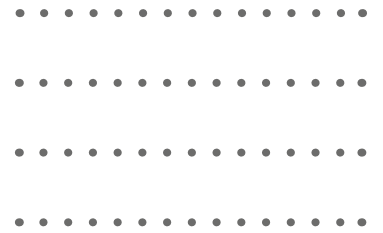
Työsuhteen tunnusmerkistön täyttymistä ei estä pelkästään se, että työ tehdään työntekijän kotona tai hänen valitsemassaan paikassa eikä sekään, että työ suoritetaan työntekijän työvälineillä tai -koneilla.

Työsuhteen tunnusmerkistön täyttyminen saattaa olla tulkinnanvarainen asia erityisesti elokuvan tai tv-sarjan ennakkosuunnitteluvaiheessa, jolloin kirjallinen sopimus voi olla hyvinkin suurpiirteinen tai puuttua kokonaan, maksettu palkka ei vastaa työn todellista määrää, eikä ohjaajalla ole määriteltyä työaikaa tai -palkkaa.

Helsingin käräjäoikeus otti tuomiossaan 20/12942 asiassa L 18/34164 kantaa ohjaajan työsuhteen tunnusmerkistön täyttymiseen:

TV-sarjan ohjaajalla ei ollut kirjallista työsopimusta. Ohjaaja oli työskennellyt sarjan ennakkosuunnittelun parissa noin neljä vuotta, jona aikana hän oli mm. kehittänyt käsikirjoitusta, työstänyt näyttelijävalintoja ja osallistunut rahoituksen hakemiseen. Työnantaja ei ollut maksanut ohjaajalle koko tänä aikana lainkaan palkkaa tai muuta vastiketta. Tuotantoyhtiö kiisti ohjaajan työsuhteen olemassaolon tunnusmerkistön täyttymättä jäämisen vuoksi.

Helsingin käräjäoikeus katsoi ohjaajan olleen työsuhteessa tuotantoyhtiön ennakkosuunnittelun ajan ja velvoitti tuotantoyhtiön maksamaan ohjaajalle palkan

Työsuhteen syntyminen ei edellytä kirjallista työsopimusta.

tehdystä työstä. Se, etteivät osapuolet olleet laatineet kirjallista sopimusta ja se, ettei palkkaa ollut maksettu ennakkosuunnittelun aikana, oli käräjäoikeuden mukaan elokuva-alalla tavanomaista, eikä työsuhteen olemassaoloa voitu yksin näillä perusteilla kiistää.

Käräjäoikeus katsoi toteennäytetyksi, että tuotantovaiheessa maksettava palkka on tarkoitettu korvaamaan myös ennakkosuunnittelun työtä, eikä työtä ollut tarkoitettu tehdyksi vastikkeetta. Kun asiassa näytettiin ohjaajan ja tuottajan käyneen vilkasta sähköpostikirjeenvaihtoa tv-sarjan kehittelystä, oli asiassa näytetty toteen, että ohjaaja oli ollut työsuhteessa. (Työsuhteen olemassaolon osalta lainvoimainen).

Työsuhteen tunnusmerkistön täyttyminen tehdään aina tapauskohtaisen harkinnan mukaisesti. Seuraavissa ratkaisuisissa työneuvosto päätyi erilaisiin lopputuloksiin freelance -kääntäjien työsuhteiden olemassaolosta:

TN 1420-06. Tapauksessa oli kysymys siitä, tekivätkö freelance-kääntäjät työtään työsuhteissa vai itsenäisinä yrittäjinä. Molemmat kääntäjät olivat aiemmin työskennelleet yrityksen tiloissa, mutta sittemmin työtä ryhdyttiin tekemään kotoa käsin. Muilta osin kääntäjien työskentelyolosuhteissa ei tapahtunut sanottavaa muutosta.

Työneuvosto totesi, että työ voi TSL 1:1:n perusteella olla työsuhteista siitä huolimatta, että sitä tehdään työntekijän kotona. Käännöstyö on luonteeltaan sellaista työtä, ettei sen sisältöä tarvitse valvoa työn tekemisen aikana. Merkitystä ei ole myöskään sillä, mihin aikaan vuorokaudesta tai missä työ tehdään, vaan ainoastaan sillä, että lopputulos on sovitun mukainen ja että se valmistuu annetussa määräajassa. Käännöstyö on kuitenkin sidottu johonkin aikaan, joten työn tekeminen ei ole täysin tekijän omassa harkinnassa. Lisäksi käännöstyöhön liittyy etukäteen ilmoitettuja seikkoja, jotka on otettava huomioon työn tekemisessä, kuten mainoskatkojen paikat. Työtä siis johdetaan antamalla näitä ohjeita.

”

Työsuhdetta ei voitu kiistää, vaikka palkkaa ennakkosuunnittelusta ei ollut maksettu ollenkaan.

.....

Kääntäjien työ ei ollut sillä tavoin luovaa ja itsenäistä, että kääntäjä saisi esimerkiksi itse valita aiheet. Heidän tehtävänään oli valmistaa heille annetusta alkuperäiskielisestä ohjelmasta suomenkielinen, esitykseen ajastettu käännös. Työneuvosto totesi edelleen, että jos kysymyksessä on vain työnteen paikan muutos muiden työskentelyyn liittyvien ehtojen ja olosuhteiden pysyessä ennallaan, voidaan pitää tässä tapauksessa melko selvänä, ettei työsuhde voi muuttua muuksi oikeussuhteeksi. Kääntäjien työsuhteet olivat siis jatkuneet työnteen paikan muuttumisesta huolimatta, koska kaikki työsuhteen tunnusmerkit edelleen täyttyivät.

TN 1444-II. Kielenkääntäjät olivat solmineet freelance-sopimukset, joiden perusteella he tekivät yhtiölle paitsi varsinaisia käännöstöitä, myös tekstityksiä ja mainostaukoja varten tarpeellisia käännösten ajastuksia. Kukin käännös- ja ajastustehtävä oli itsenäinen toimeksianto, jota koskevan tarjouksen kääntäjä saattoi oman valintansa mukaan hyväksyä tai hylätä.

Työ suoritettiin kääntäjien kotona, ja he olivat vuokranneet yhtiöltä siinä tarvittavan tietokone-ohjelmiston. Yhtiö valvoi käännöstöiden laatua ja antoi niistä tarpeen mukaan palautetta myös ennen työn valmistumista. Freelance-sopimuksissa kääntäjät olivat luovuttaneet käännöstensä tekijänoikeudet yhtiölle, minkä lisäksi he olivat sitoutuneet muun muassa pidättymään yhtiötä vahingoittavasta toiminnasta.

Kun freelance-sopimuksia, niiden ehtoja ja niihin liittyviä osapuolten käsityksiä tarkasteltiin yhdessä käytännössä toteutuneiden olosuhteiden kanssa, voitiin päätellä, että käännös- ja ajastustyö oli tarkoitettu tehtäväksi itsenäisenä ammatinharjoittajana. Yhtiön ja kääntäjien välisiä, freelance-sopimukseen perustuvia oikeussuhteita ei pidetty työsuhteina.

” Työsuhteen tunnusmerkistön täyttyminen harkitaan aina tapauskohtaisesti.

PALKASTA TEHTÄVÄT PIDÄTYKSET

Työsuhteessa työnantaja pidättää palkasta ennakonpidätyksen työntekijän verokortin mukaisella veroprosentilla. Ansiotulovero on luonteeltaan progressiivinen, eli mitä enemmän tienaa, sitä suuremmaksi veroprosentti kasvaa.

Ennakonpidätyksen lisäksi työnantaja pidättää palkasta työntekijän osuuden eläkemaksusta sekä työttömyysvakuutusmaksusta, loppuosan ollessa työntekijän nettopalkkaa.

Näiden lisäksi työnantajan tulee maksaa työnantajan osuus eläkemaksusta ja työttömyysvakuutusmaksusta sekä maksaa sairausvakuutusmaksu ja kustantaa työntekijöille tapaturma- ja ammattitautivakuutus. Työsuhteessa saatu palkka kerryttää siten työntekijän eläkettä ja sosiaaliturvaa.

Palkasta pidätettävät työntekijän osuudet sekä työnantajan maksettavaksi jäävät sivukulut voi tarkistaa palkkalaskurilla: <https://palkka.fi/palkkalaskuri/index.htm>

KULUKORVAUKSET

Verohallinto antaa vuosittain päätöksen verovapaiden matkakustannusten määrästä. On hyvä huomata, ettei verohallinnon päätös velvoita työnantajia maksamaan kilometrikorvauksia tai päivärahoja. Korvausten maksaminen on työnantajan ja ohjaajan välinen sopimusasia, ja verohallinnon päätös määrittää ainoastaan, mikä osa korvauksista on verovapaata. Ohjaajan työssä yleisimmät verovapaat matkakustannusten korvaukset ovat vuonna 2020:

- auton käytöstä maksettava KILOMETRIKORVAUS: 43 senttiä kilometriltä. Mikäli autolla kuljetetaan työvälineitä tai työntekijöitä, korotetaan kilometrikorvausta.
- MATKAKUSTANNUSTEN KORVAUS silloin, kun työntekijän omaa tai tämän hallitsemaa autoa ei käytetä: matkalipun hinta tosittien tai muun luotettavan selvityksen mukaisesti.

Verottajan päätökset päivärahoista eivät ole sitovia – näistä pitää sopia erikseen.

TYÖN VEROTUS

- OSAPÄIVÄRAHA, kun kotimaan työmatkan kesto ylittää 6 tuntia: 20 euroa. Mikäli työntekijä saa yhden ilmaisen aterian, on päivärahan määrä 10 euroa.
- KOKOPÄIVÄRAHA, kun kotimaan työmatkan kesto ylittää 10 tuntia: 43 euroa. Mikäli työntekijä saa kaksi ilmaista ateriala, on päivärahan määrä 21,50 euroa
- MAJOITTUMISKORVAUS, jonka enimmäismäärä on majoitusliikkeen antaman tositteen tai muun luotettavan selvityksen mukainen määrä.¹

Mikään ei estä työnantajaa maksamasta verohallinnon päätöksen mukaisia määriä suurempia (tai pienempiä) korvauksia, mutta päätöksen ylittäviltä osin korvaukset ovat saajalleen verotettavaa ansiotuloa.

Muut kuin verohallinnon päätöksessä mainitut kulukorvaukset ovat saajalleen veronalaista ansiotuloa. Huomionarvoista on, että verovapaus edellyttää työsuhdetta. Kulukorvaukset eivät siis ole verovapaita freelancereille tai yrittäjille.

.....

¹ Katso tarkemmat tiedot verovapaista matkakustannusten korvauksista täältä: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/paatokset/47405/verohallinnon-paatos-verovapaista-matkakustannusten-korvauksista-vuonna-2020/>

Työkorvaus freelancerille

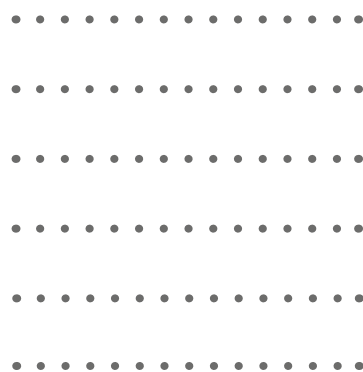

FREELANCERIN MÄÄRITELMÄ

Freelancerilla voidaan viitata monenlaiseen työn tekemiseen: työsuhteeseen, yrittäjyyteen tai näiden välimaastoon. Työsuhteiset freelancerit toimivat usein määräaikaissa, lyhyehköissä työsuhteissa, ja yrittäjät puolestaan yksinyrittäjinä.

Tässä oppaassa freelancerilla tarkoitetaan välimaastossa työskenteleviä ohjaajia, jotka työskentelevät ilman yritystä ja olematta kuitenkaan työsuhteessa.

Freelancer on tämän oppaan tarkoittamassa merkityksessä verotuksellinen kummajainen. Työstä ei makseta palkkaa, vaan palkkakuittiin kirjataan palkkio tai korvaus. Tarkempi verotuksellinen sana on työnteosta maksettava työkorvaus ja tekijänoikeuden hyödyntämisestä maksettava käyttökorvaus (tuttavallisemmin tekijänoikeuskorvaus).

KORVAUKSESTA TEHTÄVÄT PIDÄTYKSET

Sekä työkorvaus että käyttökorvaus ovat tekijälle veronalaista ansiotuloa. Mikäli ohjaaja ei ole ennakkoperintärekisterissä, pidättää tuotantoyhtiö palkkiosta ennakonpidätyksen verokortin mukaisesti.

Tuotantoyhtiö ei kuitenkaan maksa korvauksista vuosilomia tai palkan sivukuluja, kuten eläkettä tai vakuutusmaksuja. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että työkorvauksena maksettu palkkio tulee kertoa noin luvulla 1,36, jotta se olisi vertailukelpoinen samansuuruisen bruttopalkan kanssa.

” Freelancer on verotuksellinen kummajainen.

Palkkioon lisättävät 36 % sisältävät lomakorvauksen 13,5 %, työntekijän eläkemaksun 18,15 %, sairausvakuutusmaksun 1,34 % ja työttömyysvakuutusmaksun 0,45 %. Lisäksi työnantajan tulee kustantaa työntekijöille työtapaturma- ja ammattitautivakuutus, jonka hinta on yleensä noin 1–3 % bruttopalkasta.

Esimerkki: Ohjaajalle maksetaan dramaturgin tehtävästä 1.000 € palkkio. Palkkio vastaa noin 735,30 € palkkaa. Jotta ohjaajalle tarjottu palkkio vastaisi 1.000 € palkkaa, tulisi palkkiona maksaa noin 1.360 €.

VOIKO OHJAAJA TOIMIA FREELANCERINA?

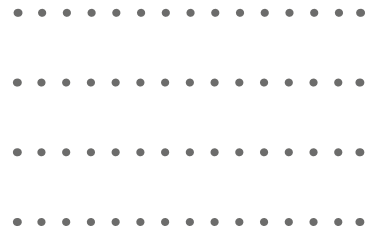
Freelancerin työkorvaus on todellisuudessa tarkoitettu satunnaisten, yksittäisten tehtävien hoitamiseksi silloin, kun luonnollinen henkilö ei ole työsuhteessa maksajaan.

Verohallinto on antanut työkorvauksen käyttämisestä esimerkiksi juristin, joka laatii naapurilleen perukirjan tai kirjanpitäjän, joka voi hoitaa harrastekerhon kirjanpidon. Ajatuksena on ollut, että tekijän eläke- ja sosiaaliturva on järjestetty vakituisen työnantajan toimesta, eikä näiden kertymistä ole ollut tarpeen varmistaa satunnaisten tehtävien osalta.

Ohjaus ei kuitenkaan ole satunnaista silloin, kun se on tekijälle pääasiallinen toimeentulo. Kyseessä ei myöskään tuotantoyhtiön näkökulmasta ole satunnainen, yksittäinen tehtävä silloin, kun ohjaaja työskentelee esimerkiksi fiktioelokuvan ennakkosuunnittelun parissa useita kuukausia, ellei vuosia.

Mikäli sopimussuhde katsottaisiin jälkikäteen työsuhteeksi, tulisi asiasta suurimmat seuraamukset tuotantoyhtiölle, joka joutuisi maksamaan työnantajan sivukulut jälkikäteen.

Jos verottaja puolestaan tulkitsisi ohjaajan työskennelleen yrittäjänä ja jos ohjaajan saamat palkkiot ylittäisivät 10.000 €

”

Palkkiolla työskentely on tarkoitettu satunnaisiin, lyhytkestoisiin töihin.

vuosittaisen rajan, voisi verottaja vaatia arvonlisäveron suorittamista koko palkkion osalta takautuvasti.

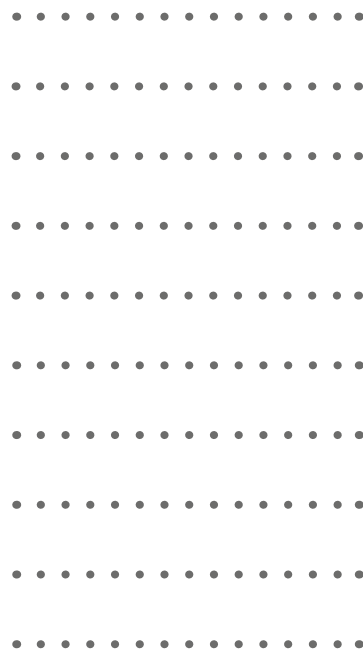
Freelancer voi vähentää verotuksessa kaikki toiminnasta aiheutuneet kulut täysimääräisesti. Toiminnasta voi siten muodostua verovuonna myös tappiota (ks. tappion vahvistaminen, s. 36).

FREELANCERIN KULUKORVAUKSET

Verovapaat matkakustannusten korvaukset koskevat ainoastaan työsuhteisia työntekijöitä, eli freelancerit jäävät verovapauden ulkopuolelle. Muut kulukorvaukset kuin matkakustannusten korvaukset katsotaan niin ikään verotettaviksi ansiotuloiksi.

Verohallinnon päätöksen mukaan ennakonpidätystä ei tarvitse toimittaa Verohallinnon vahvistamien verovapaiden matkakustannusten korvauksesta silloinkaan, kun korvaus maksetaan luonnolliselle henkilölle muutoin kuin työsuhteen perusteella. Katso päätös täältä <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/paatokset/47247/verohallinnon-paatos-ennakonpidatysvelvollisuudesta-vapauttamisesta-annetun-paatosmuuttamisesta/>

Vaikka ennakonpidätystä ei toimitettaisi, katsotaan matkakustannusten korvaus silti freelancerin verotettavaksi ansiotuloksi. Jotta korvauksesta ei tosiasiassa tarvitsisi maksaa veroa, tulee freelancerin muistaa vaatia matkoista aiheutuneita kuluja vähennykseksi verotuksessaan.

Laskun mukaan yrittäjälle

Yrittäjä laskuttaa tuotantoyhtiöltä työkorvauksen. Mikäli yrittäjä on ilmoittautunut ennakkoperintärekisteriin, ei tuotantoyhtiö pidätä ennakonpidätystä työkorvauksesta. Tässä tapauksessa yrittäjä vastaa omien verojensa maksamisesta itse.

Sopimuksessa kannattaa eritellä työstä ja tekijänoikeuden luovutuksesta maksettavat korvaukset, mikäli ohjaajalle muodostuvat tekijänoikeudet luovutetaan tuotantoyhtiölle ohjaajan yrityksen kautta. Ks. ohjaajan osakeyhtiön kautta luovutettu tekijänoikeus, s. 23.

Tuotantoyhtiö ei maksa sopimukseen nimenomaisesti kirjattujen korvausten lisäksi muita maksuja yrittäjän puolesta, joten yrittäjän tulee järjestää oma eläketurva ja sosiaaliturva itse. Nämä hoituvat yrittäjän YEL-vakuutuksella. YEL-vakuutus on pakollinen, kun yrittäjän vuotuinen työtulo on vähintään 7.958,99 € (v. 2020).

Yrittäjä saa määrittää itse YEL-vakuutukseen ilmoitettavan vuositulon, jonka ei tarvitse vastata yrittäjän todellista vuosituloa. Mitä pienemmän vuositulon yrittäjä ilmoittaa, sitä pienemmät ovat vakuutusmaksut. Toisaalta, sitä pienempi on myös kertyvä eläke ja sairauspäiväraha tai vanhempainvapaan päiväraha.

YEL-laskurista voi helposti selvittää YEL-maksun määrän ja sen vaikutuksen kertyviin etuuksiin. Katso esimerkiksi täältä: <https://yel-laskuri.elo.fi/>

YEL-maksu on kokonaisuudessaan verovähennyskelpoinen. Yrittäjä voi kerryttää ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa liittymällä yrittäjien työttömyyskassaan. Työssäoloehto kerryttävät kuukaudet, joiden aikana YEL-työtulo on ollut vähintään 13.076,00 € vuodessa.

Yrittäjä voi vähentää verotuksessa yritystoimintaa varten tehdyt hankinnat täysimääräisesti. Tämä mahdollistaa sen, että toiminnasta voi syntyä verovuonna tappiota.

”

Yrittäjä itse huolehtii veroista ja sosiaaliturvasta.

ARVONLISÄVERO

Työkorvaukseen, tekijänoikeuden luovutuksesta veloitettavaan korvaukseen ja tekijänoikeuden käyttämisestä veloitettavaan rojaltiin lisätään kulloinkin voimassa oleva arvonlisävero, mikäli yrittäjä on hakeutunut arvonlisäverovelvolliseksi.

Arvonlisäverovelvolliseksi hakeutuminen on pakollista, jos yrityksen liikevaihto ylittää 12 kuukauden aikana 10.000 €.²

Arvonlisäverovelvolliseksi hakeutuminen kannattaa, mikäli 10.000 € rajan ylittyminen voi olla mahdollista. Rajan ylittyessä arvonlisävero tulee maksaa takautuvasti kaikista verovuoden aikana laskutetuista korvauksista, vaikka laskuihin ei olekaan aikoinaan lisätty arvonlisäveroa.

Käytännössä ohjaaja maksaisi tässä tapauksessa veron itse. Arvonlisäverokanta on tällä hetkellä 24 %. Arvonlisäveron maksaminen ei yleensä ole tuotantoyhtiölle ongelmallista, sillä tuotantoyhtiö saa vähentää maksamansa arvonlisäveron täysimääräisenä. Kyseessä on siis eräänlainen läpikulkuerä kirjanpidossa.

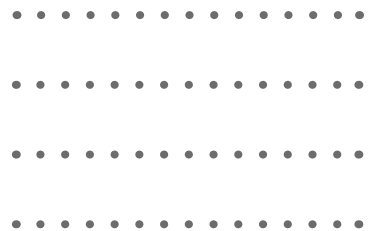
² Arvonlisäverovelvollisen käsikirjoittajan ei tarvitse lisätä arvonlisäveroa korvaukseen, jonka käsikirjoittaja saa tekijänoikeuden luovuttamisesta tai tekijänoikeuden perusteella (AVL 45.1 § 4. kohta). Tekijänoikeudelliset yhteisteokset on rajattu alv-verovapauden tuoman poikkeussäännöksen ulkopuolelle. Ohjaukseen sovelletaan tekijänoikeuslain yhteisteos -pykälää, koska ohjausta ei voida erottaa elokuvasta omaksi teoksekseen.

Näin ollen ohjaajan tekijänoikeuksien kauppahintaan lisätään arvonlisävero. Ks. tarkemmin HE 88/1993 vp s. 72 ja markkinaoikeuden ratkaisu MAO:79/18, jossa markkinaoikeus toteaa, ettei elokuvan lavastus ole itsenäinen teos.

”

Arvonlisävero maksetaan takautuvasti, jos korvaukset ylittävät vuoden aikana 10.000 €

Kopiostokorvauksiin sovelletaan arvonlisäverolain poikkeussääntöä. Arvonlisäveroa ei suoriteta sopimuslisenssin perusteella maksetuista korvauksista, kuten opetuskäyttö- ja verkkotallennuskorvauksista. Myös hyvitysmaksu on vapautettu arvonlisäverosta (AVL 45 §, tekijänoikeusL 26 ja 26 a §).

Arvonlisäverovelvollinen ohjaaja saa vähentää yritystoimintaansa liittyviin hankintoihin sisältyneen arvonlisäveron suoraan keräämistään arvonlisäveroista, minkä vuoksi yritystoimintaa varten tehdyt hankinnat ovat tosiasiallisesti yrittäjälle arvonlisäveron verran edullisempia.

KULUKORVAUKSET

Yrittäjän laskuttamat kulukorvaukset katsotaan veronalaiseksi yritystuloksi. Yrittäjä voi kirjata toteutuneet kulut kirjanpidossaan vähennyksiksi, jolloin laskutetusta kulukorvauksesta verotetaan ainoastaan kulun ylittävä osuus.

.....

.....

.....

.....

.....

” *Kopiostokorvauksista ei makseta arvonlisäveroa.*

.....

.....

.....

Apurahansaaja

Apuraha myönnetään taiteen harjoittamista varten. Tämä siis eroaa työsuhteessa, yrittäjänä tai freelancerina saadusta palkasta tai palkkiosta, joka on korvausta tehdystä työstä.

Apuraha on verovapaa ilman euromääräistä ylärajaa silloin, kun myöntäjänä on

- valtio
- kunnat, kuntayhtymä
- ev.lut. kirkko ja ortodoksinen kirkkokunta
- Suomen pankki
- kansaneläkelaitos
- Suomen Akatemian tieteelliset toimikunnat
- Taiteen edistämiskeskus
- Alueelliset taidetoimikunnat
- Työsuojelurahasto

Muiden tahojen, kuten Suomen elokuvasäätiön tai AVEKin, myöntämät apurahat ovat verovapaita vuotuisen taiteilija-apurahan määrään asti (v. 2020 kuukausittain 1.939,15 € eli yhteensä 23.269,80 € vuodessa). Apuraha on luettu verovuodesta 2019 lukien sen verovuoden tuloksi, jona se on kirjautunut ohjaajan tilille³.

Jos apurahoja on verovuoden aikana ollut nettomääräisesti enemmän kuin vuotuisen taiteilija-apurahan enimmäismäärä, ylimenevä osa on veronalaista ansiotuloa (TVL 82 §:n 2 momentti). Maksajan ei tarvitse pidättää apurahasta ennakonpidätystä, vaikka apuraha olisi veronalaista ansiotuloa.

Apurahan verokohtelu selviää hyvin seuraavalta sivulta Verohallinnon käyttämästä esimerkistä. Vuotuinen taiteilija-apurahan määrä on esimerkin laatimisen jälkeen noussut, mutta muilta osin laskelma pitää paikkaansa:

.....

³ Vuoteen 2018 asti apuraha on ollut sen verovuoden tuloa, jona se on ollut nostettavissa.

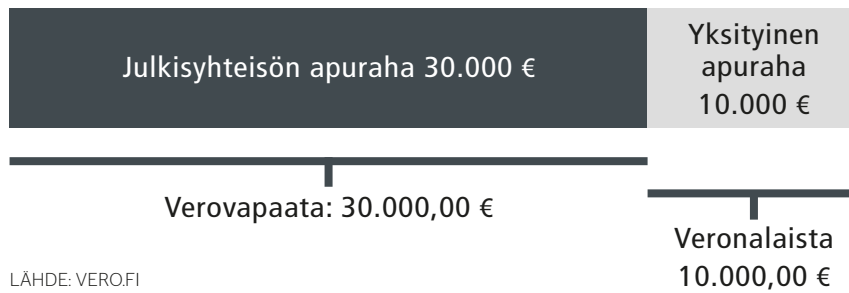
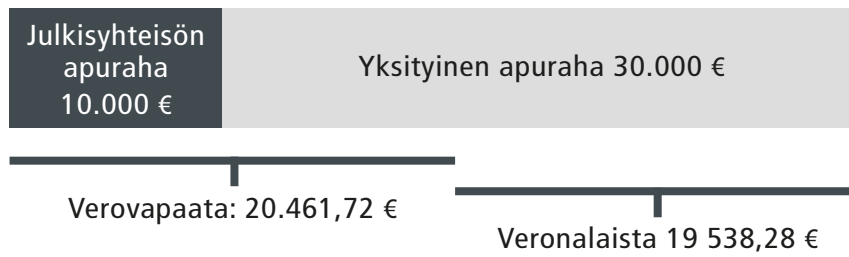
.....

APURAHOJEN VERONALAISUUS | ESIMERKKI

KOKONAAN VEROVAPAATA

Julkisyhteisön apuraha 40.000 €

OSITTAIN VEROVAPAATA

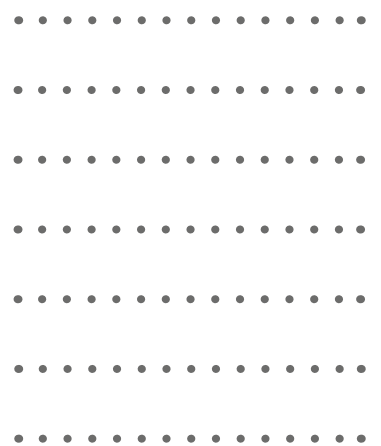
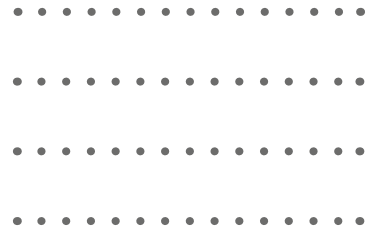

LÄHDE: VERO.FI

Apurahansaajan kannattaa tarkistaa esitetyt veroilmoitus huolellisesti, sillä myönnetyt apurahat eivät välttämättä näy siinä. Mikäli maksettu apuraha puuttuu esitetyltä veroilmoitukselta, apurahansaajan tulee korjata veroilmoitus tältä osin. Veroilmoitukseen tulee kirjata myös sellaiset apurahat, jotka ovat luonteeltaan verovapaita.

APURAHANSAAJAN ELÄKEMAKSUT

Apurahansaajan tulee hakea eläkevakuutusta maatalousyrittäjien eläkelaitos Melasta silloin, kun hän työskentelee apurahan turvin Suomessa yhdenjaksoisesti vähintään neljä kuukautta. Ehtojen täytyessä eläkevakuutuksen hakeminen on pakollista.

Apurahapäätöksen saamisen jälkeen eläkevakuutusta voi hakea sähköisesti Melan asiointipalvelussa

<https://www.mela.fi/asiointipalvelut/>

Käsiteltyään hakemuksen, Mela lähettää hakijalle vakuutus päätöksen sekä laskun vakuutuksesta. Jokaisesta myönnetystä apurahasta tulee hakea erillinen eläkevakuutus päätös, myös silloin, kun apurahansaaja työskentelee samanaikaisesti palkansaajana ja/tai yrittäjänä.

Eläkevakuutusmaksu on verovähennyskelpoinen sen vuoden verotuksessa, jona se on maksettu.

APURAHANSAAJAN KULUT

Kuluja voi vähentää eri tavoin, riippuen onko myönnetty apuraha luonteeltaan kohde- vai työskentelyapuraha.

Tiettyä tarkoitusta varten myönnetty apuraha on nimeltään kohdeapuraha. Esimerkiksi Avekin myöntämä kansainvälistymistuki, jolla rahoitetaan taiteilijan osallistumista vaikkapa Berliinin elokuvafestivaaleille, on luonteeltaan kohdeapuraha.

Kohdeapurahasta voidaan vähentää suoraan siihen liittyvät menot. Mikäli menot ylittävät kohdeapurahan määrän, voidaan ylimenevä osuus vähentää tulonhankkimismenoina verotuksessa.

Esimerkki: Avek on myöntänyt ohjaaja-käsikirjoittajalle 200 € apurahan tämän osallistumiseksi European Script Meeting -tapahtumaan. Todelliset kustannukset ohjaaja-käsikirjoittajalle ovat olleet 300 €. Ohjaaja-käsikirjoittaja voi vähentää 100 € tulonhankkimismenoina verotuksessa.

Työskentelyapuraha myönnetään kattamaan taiteilijan elinkustannuksia. Työskentelyapurahasta ei vähennetä siihen liittyviä menoja. Menot vähennetään tulonhankkimismenoina verotuksessa.

”

Apurahansaaja hakee eläkevakuutuksen Melasta.

02

TEKIJÄNOIKEUDEN VEROTUS

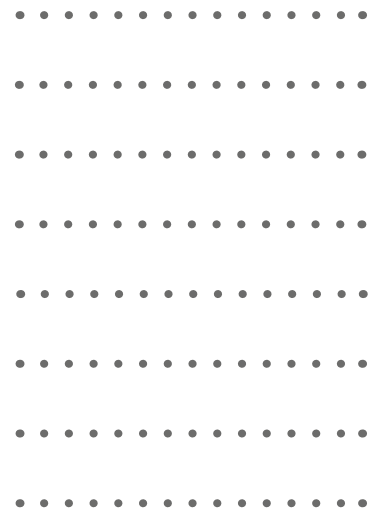
Ohjaaja luovuttaa viimeistään tuotantovaiheessa laadittavalla ohjaajasopimuksella elokuvan tai tv-sarjan taloudelliset oikeudet laajasti tuotantoyhtiölle. Vastineeksi ohjaajalle maksetaan oikeuksien luovutuksesta käyttökorvaus (eli tekijänoikeuskorvaus) sekä useimmiten rojalti tekijänoikeuden käyttämisestä. Rojalti lasketaan yleensä tuotantoyhtiön saamasta nettotuotosta.

Sekä oikeuksien luovutuksesta että käyttämisestä saatu tulo on luonteeltaan veronalaista käyttökorvausta. Tekijänoikeudesta saatu käyttökorvaus on verotuksessa joko ansiotuloa tai pääomatuloa riippuen siitä, kuinka tekijänoikeus on syntynyt.

OMAN TYÖN TULOKSENA SYNTYNYT TEKIJÄNOIKEUS

Tekijänoikeuskorvaus, joka perustuu ohjaajan omaan toimintaan, on luonteeltaan ansiotuloa⁴. Korvauksen maksajana on yleensä tuotantoyhtiö tai ohjaajan oma osakeyhtiö.

Ansiotulosta maksetaan veroa progressiivisen taulukon mukaisesti; mitä suuremmat tulot, sitä suuremmaksi veroprosentti nousee.

*Tekijänoikeus-
korvaus on
ohjaajan
ansiotuloa.*

⁴ Myös lahjaksi saadun tekijänoikeuden taloudellisesta hyödyntämisestä maksetaan ansiotuloveroa.

PERINNÖKSI SAATU TAI OSTETTU TEKIJÄNOIKEUS

Jos tekijänoikeus on siirtynyt perintönä, testamentilla tai ostettu, saatu korvaus tekijänoikeuden hyödyntämisestä on luonteeltaan pääomatuloa (TVL 52 §).

Pääomatulosta maksetaan niin ikään progressiivista veroa, mutta verokanta on ansiotuloon verrattuna armollisempi. Vuonna 2020 pääomatulon verokanta on 30 % ja verotettavan pääomatulon 30.000 € ylittävältä osalta 34 %.

OHJAAJAN OSAKEYHTIÖN KAUTTA LUOVUTETTU TEKIJÄNOIKEUS

Ohjaaja voi luovuttaa tekijänoikeutensa omalle osakeyhtiölleen, joka puolestaan myy oikeudet tuotantoyhtiölle. Kun osakeyhtiö on hakeutunut arvonlisäverovelvolliseksi, osakeyhtiön tulee lisätä tuotantoyhtiöltä veloittamaansa kauppahintaan arvonlisävero 24 %.

Osakeyhtiö maksaa tekijänoikeuden luovutuksesta saamastaan kauppahinnasta 20 % yhteisöveron, eli tuotantoyhtiön maksamasta kauppahinnasta ei makseta veroa ohjaajan ansiotuloveroprosentin mukaisesti. Jotta ohjaaja ei pystyisi siirtämään ansiotuloveron alaista tekijänoikeustuloaan osakeyhtiölleen yhteisöveron piiriin, on verottajan ohjeistuksen mukaisesti oikeudet myytävä omalle osakeyhtiölle niiden käyvästä arvosta:

” Ohjaajan kannattaa luovuttaa tekijänoikeus omalle yhtiölleen kirjallisella sopimuksella käypään hintaan.

Jos verovelvollinen myy tekijänoikeutensa intressipiiriinsä kuuluvalla henkilölle, esimerkiksi lähisukulaiselleen tai omistamalleen yritykselle, verotusta toimitettaessa on tutkittava, soveltuvatko veron kiertämistä (VML 28 §) tai peiteltyä osingonjakoa (VML 29 §) koskevat säännökset tilanteeseen. Kyseisten säännösten soveltaminen ei tule kyseeseen, jos tekijänoikeudet on luovutettu yksityisoikeudellisesti pätevällä sopimuksella niiden käyvästä arvosta.

Tekijänoikeuden luovutus ohjaajan osakeyhtiölle tulee tehdä kirjallisesti. Näin varmistutaan ensinnäkin siitä, että oikeudet on luovutettu tekijänoikeuslain edellyttämällä tavalla, ja toiseksi siitä, että luovutuksen käypä arvo voidaan todentaa. Ks. mallisopimus tekijänoikeuden luovutuksesta, s. xxxx.

Ohjaajan osakeyhtiöltään saama käyttökorvaus on ansiotuloveron alaista käyttökorvausta. Ohjaajan osakeyhtiö voi vähentää maksamansa käyttökorvauksen yhtiön kuluna kirjanpidossa.

ROJALTI

Ohjaajasopimuksissa sovitaan usein rojaltista, joka maksetaan vuosittain elokuvan tai sarjan nettotuotosta.

Rojalti on ohjaajan henkilöverotuksessa veronalaista ansiotuloa, mikäli tekijänoikeus on alun perin syntynyt ohjaajan oman työn tuloksena tai saatu lahjaksi. Jos tekijänoikeus on siirtynyt verovelvolliselle perintönä, testamentin perusteella tai ostettu, verotetaan maksetuista rojalteista pääomatuloveroa 30 tai 34 % pääomatulojen suuruudesta riippuen.

Ohjaajan osakeyhtiölle tilitettävät rojaltit ovat verotettavaa yhtiötuloa, joista maksetaan 20 % yhteisövero. Arvonlisäverovelvollinen yhtiö on velvollinen tilittämään rojaltituloista arvonlisäveroa 24 %.

KOPIOSTOKORVAUKSET

Kopiosto tilittää tekijänoikeuden haltijoille vuosittain korvauksia tekijänoikeuden suojaamien audiovisuaalisten teosten massakäytöstä. Massakäytöllä tarkoitetaan tekijänoikeuden hyödyntämistä tilanteessa, jossa tekijöiden lukumäärän vuoksi asiasta olisi käytännössä mahdotonta sopia jokaisen kanssa erikseen⁵.

Korvauksia maksetaan tällä hetkellä sopimuslisenssin perusteella opetuskäytöstä ja verkkotallennuksesta sekä lain perusteella yksityisestä kopioinnista.⁶

Kopiosto tilittää korvaukset vuosittain tekijänoikeuden haltijalle. Jos tekijä on luovuttanut kollektiivisesti hallinnoidut oikeudet eli kopiosto-oikeudet toiselle, ei hän enää ole tekijänoikeuden haltija ja korvaukset voivat jäädä saamatta. Tästä syystä kopiosto-oikeuksia ei kannata luovuttaa tuotantoyhtiölle.

Ohjaajat saavat kopiostokorvauksia kahdella eri tavalla:

- 1) siirtämällä oikeudet järjestön kautta Kopiostolle, jolloin Kopiosto tilittää korvaukset ohjaajalle vuosittain automaattisesti tai
- 2) pitämällä oikeudet itsehallinnossa ja tekemällä Kopiostolle vuosittain maksuvaateen.

Kopiostokorvaukset ovat luonteeltaan useimmiten ohjaajan veronalaista ansiotuloa, joista maksetaan vero progressiivisen tuloveroprosentin mukaisesti.

”

Tee tekijänoikeussopimus Kopioston nettisivuilla, niin saat kopiostokorvaukset automaattisesti vuosittain.

.....
.....
.....
.....

.....

⁵ Ks. tarkemmin <https://kopiosto.fi>

⁶ Kopiosto on vaatinut teleoperaattori Teliaa maksamaan korvausta edelleen lähettämisestä oikeusteitse, mutta markkinaoikeus hylkäsi Kopioston vaatimuksen. Riita on tällä hetkellä vireillä Korkeimmassa oikeudessa, joka on tätä kirjoittaessa juuri myöntänyt asiaan valitusluvan.

Mikäli tekijänoikeus, jonka perusteella korvauksia maksetaan, on saatu vastikkeellisesti, testamentilla tai perintönä, on korvaus luonteeltaan pääomatuloa ohjaajan henkilöverotuksessa. Pääomatulon veroprosentti on 30 tai 34, riippuen tulojen suuruudesta.

Kopiostokorvaukset voidaan tilittää tietyissä tilanteissa ohjaajan omalle yhtiölle. Aiemmin noudatetun käytännön mukaan tämä oli mahdollista, jos yhtiö oli tekijän itsensä omistama, yhtiöjärjestyksessä oli maininta av-alasta ja tekijänoikeuskorvausten maksamisesta yhtiölle oli sovittu ohjaajan ja yhtiön välillä.

Verohallinto on kuitenkin hiljattain tarkentanut käytäntöjään Teoston aloitteesta. Tällä hetkellä edellytetään, että tekijä on luovuttanut oikeudet yhtiölleen määräaikaisesti, ja yhtiö on maksanut oikeuksista käyvän hinnan mukaisen korvauksen.⁷

Yhtiön ei tarvitse maksaa kopiostokorvauksista arvonlisäveroa. Arvonlisäverolain 45 §:n mukaan sopimuslisenssin perusteella maksetut korvaukset ovat arvonlisäverosta vapaita, samoin kuin hyvitysmaksuna maksetut korvaukset.

Kopiostokorvauksista on mahdollista vaatia tulontasausta. Ks. tarkemmin keinoja suurien tulonvaihtelujen tasoittamiseen, s. 34–37.

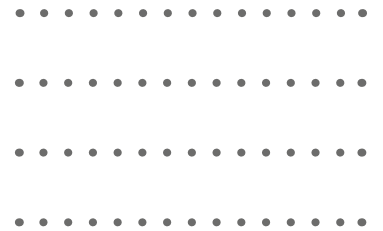
⁷ Ks. Verottajan sivuilta: <https://vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/68654/tekijänoikeuksien-yksinomaisen-käyttöoikeuden-luovuttaminen-määräajaksi-musiikintekijän-yhtiölle/>

03

PALKINTOJEN VEROTUS

Kilpailuista saadut palkinnot ovat saajalleen pääsäännön mukaan muuta veronalaista ansiotuloa. Pääsääntöön sisältyy kuitenkin kaksi poikkeusta: taloudelliselta arvoltaan pienet palkinnot sekä palkinnot taiteellisesti merkittävistä kilpailuista.

PIENET PALKINNOT

Taloudelliselta arvoltaan merkityksettömät palkintoesineet eivät ole veronalaista tuloa. Eli palkinnoksi saaduista kukkapuskista tai lippiksistä ei tarvitse maksaa veroa. Verovuonna saadut palkinnot ovat kuitenkin verovapaita vain 100 euroon asti – ylittävältä osalta palkinto luetaan muuksi veronalaiseksi ansiotuloksi.

PALKINNOT ELOKUVAFESTIVAALEILTA

Pääsäännön mukaisesti elokuvafestivaaleilta saadut palkinnot ovat saajansa muuta veronalaista ansiotuloa.

Elokuvafestivaalien kilpailuihin osallistuville maksettava palkinto saattaa joissain (harvoissa) tapauksissa sisältää myös korvausta teoksen tekijänoikeuksien luovuttamisesta kokonaan tai osittain kilpailun järjestäjälle esimerkiksi teoksen julkaisemista varten.

Tällainen korvaus on luonteeltaan veronalaista käyttökorvausta, josta on toimitettava ennakonpidätys, jos saajaa ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin. Yleensä ohjaaja on luovuttanut tekijänoikeutensa tuotantoyhtiölle,

Palkinnot ovat yleensä ohjaajan ansiotuloa.

PALKINTOJEN VEROTUS

joten festivaalien mahdollisesti maksamat korvaukset teoksen esittämisestä maksetaan tuotantoyhtiölle eikä ohjaajalle.

Valtiovarainministeriö nimeää vuosittain taiteellisesti merkittävät kilpailut, joista saadut palkinnot ovat verovapaita.

Vuonna 2020 nämä ovat elokuvataiteen alalla:

- Oulun Musiikkivideofestivaalit ry:n järjestämä Kotimainen musiikkivideokilpailu
- Tampereen elokuvajuhlat – Tampere Film Festival ry:n järjestämä Tampereen 50. kansainvälisten lyhytelokuvajuhlien kotimainen kilpailu
- Tampereen elokuvajuhlat – Tampere Film Festival ry:n järjestämä Tampereen 50. kansainvälisten lyhytelokuvajuhlien kansainvälinen kilpailu
- Tampereen elokuvajuhlat – Tampere Film Festival ry:n järjestämä Tampereen 50. kansainvälisten lyhytelokuvajuhlien Risto Jarva -palkintokilpailu
- Tuotantoyhtiö Amazement, AP Haglund Oy:n järjestämä Kaikki kuvaa -kilpailu 2020
- Turun elokuvatahtumat ry:n järjestämä Turku Animated Film Festivalin kansainvälisen kilpasarjan TAFF Junior -kilpasarja
- Turun elokuvatahtumat ry:n järjestämä Turku Animated Film Festivalin kotimainen kilpasarja
- Yleisradio Oy:n ja Tampereen elokuvajuhlien järjestämä Uusi Kino -palkinto

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

04

VEROISTA TEHTÄVÄT VÄHENNYKSET HENKILÖVEROTUKSESSA

Ohjaaja saa vähentää veroista kaikki menot, jotka ovat aiheutuneet tulojen hankkimisesta tai säilyttämisestä. Vähennykset tulee kohdistaa siihen tuloon, jonka hankkimisesta meno on aiheutunut (palkkaan, työkorvaukseen, apurahaan).

Taideala on sillä tavoin poikkeuksellinen, että hyväksyttäviä menoja voi olla paljon laajemmin, kuin mitä esitetyttyyn veroilmoitukseen on kirjattu. Lain mukaan taiteen harjoittamiseen liittyvät menot voidaan vähentää verotuksessa (TVL 31.1 § 4. kohta). Tällöin verottajalle tulee pystyä perustelemaan, että vähennykset liittyvät ammattitaiteilijan toimintaan eikä harrastustoimintaan.

Kun perustelet verottajalle olevasi ammattitaiteilija, kerro ainakin nämä asiat mikäli ne pätevät sinuun:

- olet saanut taiteellisen peruskoulutuksen,
- olet ammattitaitelijoille tarkoitetun järjestön, kuten SELON, jäsen
- taiteellinen toimintasi on ollut pitkäkestoista ⁸

Tähän oppaaseen on listattu vähennyksiä, jotka verottaja on perinteisesti hyväksynyt alalla kuin alalla, mutta myös vähennyksiä, jotka saattavat tulla kyseeseen ohjaajan menoina. Listat eivät ole tyhjentyviä. Verottaja saattaa hyväksyä mitä tahansa vähennyksiä, kunhan osaat perustella niiden liitynnän tulojen säilyttämiseen.

⁸ Ks. tarkemmin esimerkkitaupaus KHO 2009: 106 sivulta 37

VEROTTAJAN PERINTEISESTI HYVÄKSYMÄT VÄHENNYKSET

1. ERILLINEN TYÖTILA

Vähennyskelpoisia ovat todelliset kulut, kuten vuokra, sähkö ja lämmitys.

2. ERILLINEN TYÖHUONE OMASSA KODISSA

Vähennyskelpoisia ovat työhuonetta koskevat todelliset kulut. Asunnon kulut (yhtiövastike, sähkö, lämmitys, siivouskulut) jaetaan pinta-alan suhteessa, joista työhuoneen kulut voidaan vähentää.

3. KAAVAMAINEN TYÖHUONEVÄHENNYS

Kun työhuonetta käytetään työtehtäviin vain osan aikaa tai erillistä työhuonetta ei ole olemassa, voidaan työkäyttö vähentää verotuksessa Verohallinnon ilmoittaman kaavan mukaan:

900 euroa (v. 2019)

- Työnantaja ei ole järjestänyt työhuonetta ja käytät työhuonetta pääansiotulosi hankkimiseksi, kuten esimerkiksi freelancer-toimittajat.
- Teet etätyöpäiviä, ja ne ovat yli 50 % kaikista työpäivistä vuodessa.
- Työhuonetta on käytetty eri tulolähteiden tai tulolajien tulon hankintaan.

450 euroa (v. 2019)

- Käytät työhuonetta osapäiväisesti pääansiotulojen tai pysyväisluontoisten tai huomattavien sivutulojen hankkimiseksi.
- Etätyöpäiviä on enintään 50 % kaikista työpäivistä vuodessa.

225 euroa (v. 2019)

- Käytät työhuonetta ja hankit satunnaisia sivutuloja. Jos molemmat aviopuolisot käyttävät työhuonetta osapäiväisesti pääansiotulojen tai pysyväisluontoisten sivutulojen hankkimiseksi, vähennyksen määrä on puolisoilla yhteensä 675 euroa/vuosi.

4. PUHELIN JA NETTI

Vähennettävissä työstä aiheutunut menojen lisäys.

5. KOTISIVUT

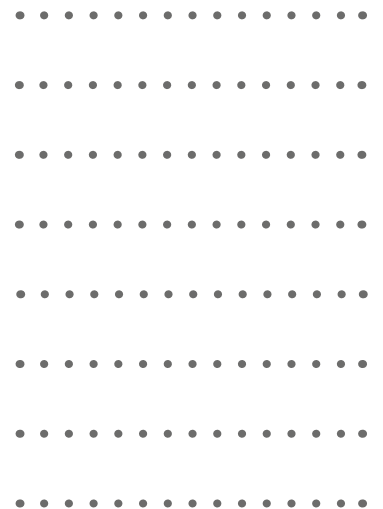
Ohjaaja, jolla on taiteellisen uran edistämistä varten kotisivut, voi vähentää sivujen ylläpitokustannukset sekä sivuston rakentamisesta aiheutuneet kustannukset täysimääräisesti.

6. AMMATTIKIRJALLISUUS

Omaa toimialaa tai ammattia käsittelevien kirjojen ja lehtien kustannukset voidaan vähentää. Pääsäännön mukaan yleissivistävät teokset eivät ole vähennyskelpoisia, mutta ohjaajan ammatissa tällaisetkin hankinnat saattavat olla vähennyskelpoisia (ks. perusteluja kaipaavat vähennykset s. 32).

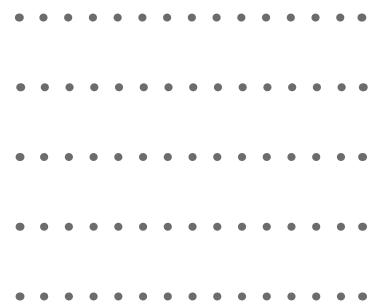
7. JÄSENMAKSUT

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut ja työttömyyskassamaksut ovat vähennyskelpoisia. Muiden järjestöjen jäsenmaksut siltä osin, kuin jäsenmaksu on korvausta ammattiin liittyvästä tiedosta. Tällä perusteella taidejärjestöjen (kuten SELO) jäsenmaksut ovat vähennyskelpoisia.

8. TYÖVÄLINEET

Ostohinta enintään 1.000 € tai taloudellinen käyttöikä enintään 3 vuotta: koko ostohinta vähennetään sinä vuonna, jona se on maksettu. Esim. kannettavan tietokoneen tai kännykän taloudellinen käyttöikä on enintään 3 vuotta. Arvokkaampien tai käyttöikänsä pidempien työvälineiden hankintahinnasta tehdään vuosittaiset poistot. Poistoa tulee vaatia verotuksessa itse.

” *SELO:n jäsenyys auttaa erikoisempienkin verovähennysten läpimenossa.*

9. MATKAKUSTANNUKSET

• *Asunnon ja työpaikan väliset matkat*

Kustannukset voidaan vähentää verotuksessa halvimman julkisen kulkuneuvon mukaisesti. Vuosittainen omavastuu on 750 €.

Pääkaupunkiseudun HSL:n matkakortti vuodeksi maksaa 1.044,70 € (vyöhykkeet ABC) tai 646,00 € (vyöhykkeet AB). AB-vyöhykkeen matkustaminen jää siten omavastuun piiriin.

• *Työmatkat*

Palkansaaja voi vähentää työmatkoista aiheutuneet kustannukset siltä osin, kuin näitä ei ole korvattu työnantajan toimesta. Lisäksi edellytetään, että kaikki tulonhankkimiskulut ylittävät kaavamaisen vähennyksen 750 €. Mikäli työnantaja ei ole maksanut verovapaita päivärahoja tai ateriakorvauksia, palkansaaja voi vähentää verotuksessaan yli 6 h kestäneeltä työmatkalta 15 €/vrk ja yli 10 h kestäneeltä työmatkalta 28 €/vrk.

Freelancer saa vähentää työmatkasta aiheutuneet kustannukset ensimmäisestä eurosta lukien. Huom! Toimeksiantaja on voinut maksaa työmatkasta matkakustannuksen korvauksen ennakonpidätystä toimittamatta, mutta saatu korvaus on siitä huolimatta veronalaista ansiotuloa. Tämän vuoksi on tärkeää vaatia verovähennystä. Freelancer saa lisäksi vähentää verotuksessaan yli 6 h kestäneeltä työmatkalta 15 €/vrk ja yli 10 h kestäneeltä työmatkalta 28 €/vrk.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

10. PAKOLLISET ELÄKEVAKUUTUSMAKSUT

Mikäli pakollisia eläkevakuutusmaksuja puuttuu esitäytetyltä veroilmoitukselta, tulee nämä ilmoittaa.

.....
.....
.....

PERUSTELUJA KAIPAAVAT VÄHENNYKSET

11. KÄYNNIT ELOKUVISSA, NÄYTTELYISSÄ, TEATTERISSA

Elokvakäsikirjoittajalla käynnit elokuvateatterissa voidaan katsoa ammatilliseksi inspiraation hakemiseksi. Lippujen hintoja voidaan vaatia verotuksessa vähennettäväksi.

12. GAALAVAATTEET

Gaalaa varten hankittujen juhlavaatteiden hankintamenoja ei yleensä voi vähentää verotuksessa. Tämä perustuu siihen,

että juhlavaatteita on mahdollista käyttää muissakin kuin työtilaisuuksissa. Mikäli ohjaaja vuokraa itselleen juhlavaatteen, voi vuokratuloja vaatia vähennettäväksi. Vuokrattua vaatettahan ei voi käyttää enää jatkossa, joten siltä osin kytkös työhön on helpompaa osoittaa.

13. RESIDENSSITYÖSKENTELY

Residenssityöskentelyn verovähennysoikeutta arvioidaan samojen periaatteiden mukaan kuin työhön liittyviä matkoja. Käsikirjoittajan tulee laatia verottajalle selvitys, josta ilmenee, millä tavoin työskentely on edellyttänyt residenssissä oleskelua. Mikäli verottaja katsoo residenssissä olon välttämättömäksi, voidaan matka- ja majoituskulut vähentää täysimääräisesti. Lisääntyneet elantokulut on mahdollista vähentää niin ikään.

14. YLEISSIVISTÄVÄT KIRJAT JA LEHDET

Pääsäännön mukaan yleissivistävät teokset eivät ole vähennyskelpoisia. Mikäli tällaisten kirjojen tai lehtien hankkiminen liittyy ohjaajan työhön, ovat kustannukset vähennettävissä. Hankintojen liitynnästä työhön tulee laatia selvitys verottajalle.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

15. TYÖHÖN LIITTYVÄT MATKAT

Työhön liittyvät matkat voivat olla kokonaan, osittain tai ei lainkaan vähennyskelpoisia. Näiltä osin vaaditaan selvitystä siitä, millä tavoin matka on liittynyt työhön, ja miten matkan kesto jakautuu työn ja vapaa-ajan välillä.

Esimerkki 1: Ohjaaja matkustaa Berliinin elokuvafestivaaleille katsomaan elokuvia ja keräämään vaikutteita. Ei vähennysoikeutta, koska ei ole osoitettu välitöntä yhteyttä tulonhankintaan (elokuvat on mahdollista katsoa myös kotimaassa).

Esimerkki 2: Ohjaaja matkustaa Berliinin elokuvafestivaaleille katsomaan elokuvia ja edistämään suunnitteilla olevan elokuvan rahoitusta. Matkaan sisältyy neuvotteluja yhteistyökumppaneiden kanssa. Osittain tai kokonaan vähennyskelpoinen, sillä matkalla on välitön yhteys tulonhankintaan. Verottajalle tulee laatia selvitys siitä, kuinka paljon matkaan on sisältynyt neuvotteluja tms. elokuvan rahoitukseen liittyvää työtä.

05

KEINOJA SUURIEN TULOVAIHTELUIDEN TASOITTAMISEEN

TULONTASAUS

Elokuvan tai tv-sarjan tuotantovaiheessa maksettava palkka ja tekijänoikeuskorvaus voi tosiasiassa olla korvausta useampana vuotena tehdystä työstä. Tulo verotetaan kuitenkin maksuvuoden tulona, minkä vuoksi ohjaajan veroprosentti voi nousta korkeaksi. Lieventääkseen verokohtelun vaikutuksia ohjaaja voi hakea verottajalta tulontasausta. Tulontasauksessa kerralla maksettu korvaus voidaan laskennallisesti kohdistaa useammalle verovuodelle, jolloin verotus lievenee.

Tulontasausta täytyy vaatia verottajalta ennen kertatulon saamisvuodelta toimitettavan verotuksen päättymistä. Mikäli tulontasaus johtaisi ohjaajan kannalta huonompaan lopputulokseen kuin tulontasauksen tekemättä jättäminen, ei tulontasausta sovelleta.

Tulontasaus voidaan tehdä vain luonnolliselle henkilölle tai kuolinpesälle. Yritys ei voi hakea tulontasausta.

Tulontasauksen mahdollistavan tulon on täytynyt kertyä etu- tai jälkikäteen kahdelta tai useammalta vuodelta, vuoden tarkoittaessa 12 kuukauden jaksoa. Mikäli ohjaajan tulo on kertynyt esimerkiksi ajalta 1.6.2017 – 31.5.2018, ei tulontasausta voida tehdä, koska tulo on kertynyt tasan yhden vuoden ajalta (KHO 4.9.1975 taltio 3262).

KHO 1988-B-II-540: Opettaja oli tehnyt vuonna 1981 kahden muun henkilön kanssa kustannussopimuksen kustannusyhtiön kanssa historian oppikirjasarjan laatimisesta.

”

Tulontasauksessa kerralla maksettu korvaus voidaan laskennallisesti kohdistaa useammalle verovuodelle, jolloin verotus lievenee.

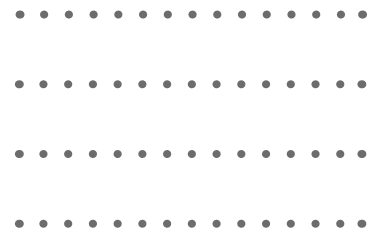

Työ oli alkanut vuonna 1979 ja oppikirjasarja oli valmistunut vuonna 1983. Vuonna 1984 opettaja oli saanut myynnin perusteella määräytyviä tekijänpalkkioita 88.975 mk, 102.198 mk vuonna 1985 ja 142.151 mk vuonna 1986. Tutkijalautakunta hyväksyi tulontasausvaatimuksen vuosille 1981–1984.

Lääninoikeus katsoi hyläten valtionasiamiehen vaatimuksen tulontasauksen poistamisesta, että opettajan verovuonna 1984 saamaa tuloa oli pidettävä sellaisena kertatulona, jonka oli katsottava kertyneen useammalta vuodelta. KHO pysytti lääninoikeuden päätöksen.

KHO 1989-B-542: Lehtori oli verovuonna saanut eräiden muiden henkilöiden kanssa laatiman oppikirjasarjan myynnin perusteella tekijänoikeuspalkkioita 93.377 markkaa. Teossarjan myynti oli alkanut vuonna 1980.

Lääninoikeus hylkäsi verovelvollisen tulontasausta koskevan vaatimuksen, koska palkkiot maksettiin verovelvolliselle yleensä vuosittain jälkikäteen edellisen vuoden myynnin perusteella ja kun tekijäryhmän laatimia kirjoja oli julkaistu jatkuvasti useiden vuosien ajan. KHO pysytti lääninoikeuden päätöksen. Verovuosi 1986.

Tulontasaus voidaan tehdä ansiotuloista, olivatpa ne luonteeltaan palkka- tai tekijänoikeustuloja. Myös ansiotulona verotettavaan apurahoihin on verotuskäytännössä sovellettu tulontasausta. Mikäli tekijänoikeustulo on luonteeltaan pääomatuloa, eli tekijänoikeus on saatu perintönä, testamentilla tai ostettu, ei tulontasausta voida tältä osin tehdä (TVL 128.2 §).

Vaadittaessa tulontasausta tekijänoikeuskorvauksen osalta, tulee vaatimuksessa selvittää, mistä tulosta on kysymys, miltä ajalta tulo on kertynyt sekä minkä teoksen tekemisestä tulo on syntynyt. Tulontasauksen voi saada yhdestä teoksesta vain kerran⁹.

⁹ Lue tulontasauksesta tarkemmin täältä: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/49040/tulontasaus-ansiotulojen-verotuksessa/>

Esimerkki:

Kirjailijalle on maksettu vuonna 2014 samana vuonna julkaistusta kirjasta myyntiin perustuva tekijänpalkkio. Vuoden 2015 marraskuussa eli verovuodelta 2014 toimitetun verotuksen päättymisen jälkeen hän huomaa, että hänen arvioidut tulonsa samasta kirjasta tulevat olemaan vuonna 2015 suuremmat teokseen julkaisuvuoteen verrattuna. Hän on kuitenkin jo vaatinut tulontasausta vuoden 2014 verotuksessaan.

Tulontasausta ei voida enää soveltaa hänen vuoden 2015 verotuksessaan hänelle tuolloin maksettujen tekijänoikeustulojen perusteella.

APURAHAN TULONTASAUS

Apuraha on sen verovuoden tuloa, jona se on nostettu tai maksettu. Koska apurahat kohdistuvat tulevaan aikaan, niihin voidaan soveltaa tulontasausta.

Tulon kertymisaikana pidetään työn tekoaikaa. Puhdasta kertatuloa laskettaessa voidaan ottaa vähennyksenä huomioon apurahan verovapaan osuuden ohella myös kuluvaraus.

Eri maksajilta samana vuonna samaan hankkeeseen maksettuja (nostettavissa olevia) apurahoja voidaan tulontasausta toimitettaessa käsitellä yhtenä kertatulona.

TAPPION VAHVISTAMINEN

Ohjaajalle voi syntyä tappiota silloin, kun tulonhankintaan liittyvät menot ovat verovuonna suuremmat kuin tulot.

Tappiot tulee ilmoittaa verottajalle tulolähteittäin ja tulolajeittain. Tulolähteillä tarkoitetaan elinkeinotoiminnan tulolähdettä tai henkilökohtaista tulolähdettä. Tulolajeilla puolestaan ansiotuloja ja pääomatuloja.

Tappio vahvistetaan verotusta toimitettaessa ja verotusta koskevan muutoksenhaun yhteydessä. Tulolähteittäin ja tulolajeittain vahvistetut tappiot vähennetään verotettavasta tulosta seuraavien 10 vuoden aikana.

Tappiot vähennetään siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntyneet siten, että ansiotulolajin tappio vähennetään ansiotuloista, ja pääomatulolajin tappio pääomatuloista. Vahvistettu tappio vähennetään tulosta myös silloin, kun veroa ei tulon vähyyden vuoksi ole määrätty.

KHO:2009:106: Kun otettiin huomioon S:n taiteellinen peruskoulutus, usean ammattitaiteilijalle tarkoitetun järjestön jäsenyys sekä monivuotinen taiteellinen toiminta, johon oli kuulunut taiteellisten töiden tuottaminen ja taiteelliselta kannalta kansainvälisestikin menestyksenkäs ja laaja näyttelytoiminta, se seikka, että S:n taiteellinen toiminta oli ollut tappiollista ja hänen ansiotulonsa oli kyseisenä verovuonna koostunut lähes yksinomaan työeläketulosta, ei ollut este S:n taiteen harjoittamisen pitämiseksi tuloverolain 31 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuna taiteellisena toimintana, josta aiheutuneet menot oli luonnollisina vähennyksinä vähennettävä S:n kyseisestä ansiotulosta. Verovuosi 2004.

.....

” Hae tappion vahvistamista, kun ammatti-
 toiminnan menot ylittävät tulot.

.....

06

MUISTIINPANOVELVOLLISUUS

Freelancerina tai palkansaajana toimiva ohjaaja ei ole kirjapitovelvollinen, mutta hän on muistiinpanovelvollinen. Tämä tarkoittaa sitä, että ohjaajan tulee tehdä muistiinpanot ja säilyttää tositteet verovuoden aikana saaduista tuloista ja aiheutuneista menoista.

.....

.....

.....

.....

Muistiinpanoille ei ole määrämuotoa, joten exceliin kirjattu selvitys tai vihkoon kirjatut tiedot täyttävät tarkoituksen. Hyvin tehdyt muistiinpanot helpottavat huomattavasti veroilmoituksen tarkistamista ja täydentämistä.

Tositteita tai muistiinpanoja ei tarvitse liittää veroilmoitukseen, mutta ne tulee pyydettäessä lähettää verottajalle. Tositteita ja muistiinpanoja tulee säilyttää kuusi vuotta verovuoden päättymisestä lukien, joten vuoden 2019 tositteet on säilytettävä 31.12.2025 asti.

Säilytä tositteet itselläsi!

.....

.....

.....

.....

.....

MALLISOPIMUS TEKIJÄNOIKEUDEN LUOVUTUKSESTA

Tekijänoikeuden luovuttaja (jatkossa Ohjaaja) Tekijänoikeuden ostaja (jatkossa Yhtiö)

Etunimi Sukunimi (henkilötunnus) Ohjaajan osakeyhtiö (y-tunnus)

Osoite Osoite

Sopimus

Ohjaaja luovuttaa Yhtiölle kaikki hänelle syntyvät taloudelliset tekijänoikeudet elokuvaan "Omena" tämän sopimuksen mukaista korvausta vastaan. Oikeudet luovutetaan ilman aika- tai maantieteellisiä rajoituksia.

Selvyyden vuoksi todetaan, ettei sopimuksella siirretä moraalisia oikeuksia eikä kollektiivisesti hallinnoituja oikeuksia, jotka oikeudet jäävät Ohjaajalle.

Korvaus

Yhtiö maksaa Ohjaajalle käyttökorvauksena tekijänoikeuden luovutuksesta 10.000,00 €. Lisäksi Yhtiö maksaa Ohjaajalle tekijänoikeuden hyödyntämisestä xx % vuosittaisen rojaltn Yhtiön Elokvasta saamasta arvonlisäverottomasta nettotuotosta.

Rojalti maksetaan vuosittain xx.xx.xxxx päivään mennessä.

Voimaantulo

Sopimus astuu voimaan molempien allekirjoitettua sopimuksen. Sopimusta on laadittu kaksi allekirjoitettua kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Allekirjoitukset

Helsingissä xx.xx.xxxx

Ohjaajan osakeyhtiö

Etunimi Sukunimi
Elokuvaohjaaja Helsingistä

Etunimi Sukunimi
Hallituksen puheenjohtaja

KÄSITTEITÄ

Aineeton oikeus	Immateriaalioikeudet kuten tekijänoikeus
Ammattitaiteilija	Ks. taiteellinen toiminta
Ansiotulo	Muun muassa palkkatulo ja oman luomistyönä syntyneen tekijänoikeuden hyödyntämisestä maksettava korvaus ovat ansiotuloa. Ansiotulosta maksetaan veroa progressiivisen asteikon mukaan, eli tulojen noustessa myös veroprosentti nousee.
Freelancer	Vakaa tulonhankkimistarkoitus, mutta työsuhteen tai yrittäjyyden tunnusmerkistö ei täyty. Huom! Käsitettä käytetään tosiasiallisesti kirjavammin.
Harrastustoiminta	Ei vakaata tulonhankkimistarkoitusta, tyyppillistä toiminnan jatkuva tappiollisuus. Ks. myös taiteellinen toiminta.
KHO	Korkein hallinto-oikeus
Käyttökorvaus	Korvaus, joka maksetaan tekijänoikeuden luovuttamisesta tai oikeuden hyödyntämisestä (= tekijänoikeuskorvaus).
Nettotuotto	Jäljelle jäävä tuotto hyväksyttävien menojen vähentämisen jälkeen.
Palkka	Työsuhteessa maksettava vastike, josta työnantaja maksaa työnantajan sivukulut.
Palkkio	Vastike, joka ei ole palkkaa. Tällä voidaan viitata työkorvaukseen tai käyttökorvaukseen.
Pääomatulo	Varallisuuden tuottama tulo. Perintönä saadusta tai ostetusta tekijänoikeudesta saatu käyttökorvaus verotetaan pääomatulona.
Rojalti	Juokseva käyttökorvaus, jota maksetaan sovituin väliajoin kertyneistä tuotoista.
SELO	Suomen Elokuvaohjaajaliitto SELO ry

Taiteellinen toiminta	Verotuksen näkökulmasta toiminta on taiteellista toimintaa ainakin silloin, kun henkilöllä on taiteellinen peruskoulutus, ammattitaitelijoille tarkoitetun järjestön jäsenyys sekä toiminta on ollut monivuotista.
Tekijänoikeus	Oikeus, joka syntyy luonnolliselle henkilölle taiteellisen teoksen luomisesta.
Tekijänoikeuskorvaus	Ks. käyttökorvaus
TVL	Tuloverolaki https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921535
Työsuhde	Työ tehdään henkilökohtaisesti, tulos tulee työnantajan hyväksi, työnantajalla on oikeus johtaa ja valvoa työtä ja työstä on sovittu maksettavaksi palkka tai muu vastike.
Veronkierto	Yleiskielen käsite veropetokselle (rikoslaki 29:1 §). Sillä tarkoitetaan tekoja tai tekemättä jättämisistä, joilla yritetään laittomasti aiheuttaa veron määrääminen liian alhaiseksi. Veronkiertoa voi olla esimerkiksi tulon salaaminen verottajalta. Laissa verotusmenettelystä on oma pykälänsä veronkierrosta (VML 28 §), joka mahdollistaa verottajalle veron oikean määrän arvioinnin.
Verosuunnittelu	Oman toiminnan suunnittelu siten, että verotus asettuu optimaaliselle tasolle. Verosuunnittelussa käytetyt keinot ovat laillisia. Verosuunnittelua voi olla esimerkiksi valinta, tekeekö ohjaaja työn yrityksensä kautta vai työntekijänä.
VML	Laki verotusmenettelystä https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1995/19951558

JULKAISIJA
Suomen elokuvaohjaajaliitto
SELO ry, 2020

TOIMITUSSIHTEERI
Chia Koskinen

TEKSTI
Kaarina Silvennoinen

KANNEN KUVA
Vilja Harala / Tuffi Films
Laura Birn ja Christian Hillborg
Jenni Toivoniemen elokuvasta
Seurapeli, 2020

KUVITUSKUVA
iStock

ULKOASU
Marita Salonen
Kulttuuritoimitus Suomi Oy
Tuotantopalvelut

SELOPAS-JULKAISUSARJA
Tekijänoikeusopas, 2018
Vero-opas, 2020

KIITOKSET
Avek